

Міністерство освіти і науки України
Білгород-Дністровський фаховий коледж природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій

«Затверджую»
Директор коледжу
Л.М.Попа
Наказ № 33-вг « 11 » 07 2023 р.

Інструкція з охорони праці № 13
для працівника, зайнятого обробіткою ґрунту

1. Загальні вимоги безпеки

1.1. До самостійної роботи допускаються особи у віці, встановленому для конкретної професії (виду робіт) та робіт з важкими та шкідливими умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, та Списком виробництв, професій та робіт з важкими та шкідливими умовами, на яких заборонено застосування праці осіб віком до 18 років.

1.2. Вступники повинні проходити попередній медичний огляд та, при необхідності, періодичний огляд та протиенцефалітні щеплення. Після цього - навчання з охорони праці: вступний інструктаж, первинний на робочому місці з подальшим стажуванням і надалі - повторний, позаплановий та цільовий інструктаж; Щорічно - курсове навчання. Форми навчання можуть бути інші залежно від професій та виду робіт (електрик, кранівник, стропальник, гасіння лісової пожежі, робота в зоні, забрудненої радіонуклідами, обслуговування котлів, вантажопідйомних механізмів тощо).

1.3. До керування машиною, механізмом, бензопилою тощо. допускаються особи, які мають спеціальну підготовку, підтверджену відповідним посвідченням, а до електроустаткування додатково групу допуску з електробезпеки.

1.4. Працівник зобов'язаний дотримуватись правил трудового внутрішнього розпорядку, встановлених для конкретної професії та виду робіт, режиму праці та відпочинку, правил пожежної та електробезпеки.

1.5. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори: дерева, що падають, та їх частини, вітрово-буреломні, горілі, сухостійні, фаутні та інші небезпечні дерева, підліт, чагарники; рухомі машини, агрегати, ручний мотоінструмент, частини, що обертаються, і ріжучі робочі органи машин, механізмів, мотоінструменту, поштовхові удари лісогосподарських агрегатів; підвищені рівні вібрації, шуму,

загазованості, запиленості, пестициди та отрутохімікати, несприятливі природні та метеоумови, комахи, що полум'я, полум'я, задимленість, підвищений рівень радіації, недолік освітленості.

1.6. Дія несприятливих факторів: можливість травмування та отримання загального чи професійного захворювання, нездужання, зниження працездатності.

1.7. Для зниження впливу на працівників небезпечних та шкідливих виробничих факторів роботодавець зобов'язаний: забезпечити їх безкоштовно спецодягом, спецвзуттям, запобіжними пристроями за професіями, видами робіт відповідно до чинних Типових галузевих норм безкоштовної їх видачі та укладених колективних договорів, проведення щеплень від кліщового та енцефаліту заходів травматизму та захворюваності.

1.8. Працівник зобов'язаний: виконувати роботу, за якою навчений та проінструктований з охорони праці та на виконання якої він має завдання; виконувати вимоги інструкції з охорони праці, правила трудового внутрішнього розпорядку, не розпивати спиртні напої, палити у відведених місцях та дотримуватись вимог пожежної безпеки; працювати у спецодязі та взутті, правильно використовувати засоби індивідуального та групового захисту, знати та дотримуватись правил проїзду в пасажирському транспорті.

1.9. При нещасному випадку необхідно: надати потерпілому першу допомогу (кожен працівник повинен знати порядок її надання та призначення лікарських засобів індивідуальної аптечки); по можливості зберегти обстановку випадку, при необхідності викликати швидку допомогу і про те, що сталося, доповісти безпосередньому керівнику робіт.

1.10. Про всі несправності роботи механізмів, обладнання, порушення технологічних режимів, погіршення умов праці, виникнення надзвичайних ситуацій повідомити адміністрацію та вжити профілактичних заходів щодо обставин, забезпечивши власну безпеку.

1.11. Відповідно до чинного законодавства працівник зобов'язаний виконувати вимоги інструкцій, правил з охорони праці, постійно та правильно використовувати засоби індивідуального та групового захисту. Своєчасно проходити попередні та періодичні медичні огляди, протиенцефалітні щеплення та інші заходи профілактики захворюваності та травматизму. У разі встановлення порушення, що призвело до нещасного чи іншого випадку порушення здоров'я, може бути встановлено часткову вину самого постраждалого та змішану відповідальність зі зниженням відсотка оплати листка непрацездатності, а якщо це призвело до тяжких наслідків для оточуючих – міра відповідальності, встановлена чинним законодавством.

1.12. На підставі цієї Типової інструкції складається розділ 1 «Загальні вимоги безпеки» для інструкції професій та видів робіт у польових умовах конкретного лісгоспу. При цьому уточнюються небезпечні та

шкідливі виробничі фактори, засоби індивідуального захисту, що видаються, та інші вимоги, притаманні конкретним умовам праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. До початку роботи перевірити з майстром порядок виконання вказівок за безпечними способами та порядок виконання операцій, передбачених технологічною картою, з якою бригада (ланка) знайомиться до роботи. Без дозволу майстра не змінювати встановлений порядок. Небезпечні зони та місця відпочинку позначити попереджувальними знаками.

2.2. Під час підготовки ґрунту на вирубках попередньо розчищають проходи. Не дозволяється:

виконувати роботу плугами, фрезами, дисковими культиваторами на площах з кількістю пнів понад 500 шт. на 1 га без розчищення проходів; працювати в небезпечній зоні валки дерев.

2.3. На крутих сильно ерозованих схилах зробити засипку промоїн і встановлення в них опорних клітин для запобігання обсипанню ґрунту. Не дозволяється працювати на схилі з нерівностями більше 0,2 м без їхнього планування.

2.4. Працюючи машин на схилі необхідно виключити перебування людей схилом протягом усього його довжину. По межі території встановлюються попереджувальні знаки.

2.5. Безпосередньо перед роботою перевірити наявність та придатність засобів індивідуального захисту, справність ручного інвентарю, машин та навісного обладнання, світлозвукової сигналізації та засобів захисту на агрегатах. Узгодити з оператором лісогосподарського агрегату прийоми обмінної сигналізації.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Обробку ґрунту машинами та знаряддями допускається проводити на схилі не більше 8 градусів для колісних тракторів та 12 градусів для гусеничних при русі агрегату поперек схилу по горизонталі. При вимушеній зупинці трактора на схилі він повинен бути загальмований та закріплений, а двигун вимкнений.

3.2. Переїжджати огорожі, канави та інші перешкоди слід під кутом на нижчій передачі, уникаючи крену та поштовхів агрегату.

3.3. Обробку площі площадкоробителями, ямокопами, мотобурами та іншими машинами необхідно проводити вздовж схилу не більше 20 градусів зверху донизу.

3.4. Працюючи з мотобурами і розпушувачами моторист зобов'язаний: заправляти горючу суміш при заглушеному двигуні; переходити з місця на місце при малих обертах двигуна, коли робочий орган не обертається; ремонт та регулювання проводити при вимкненому двигуні. При

обробітку ґрунту ручним способом робітники повинні витримувати безпечну дистанцію – 3 м.

3.5. Забороняється: переносити ручний мотоінструмент із включеним робочим органом, а також працювати з ручним моторним розпушувачем із несправним запобіжним пристроєм; працювати з незахищеними частинами механізмів, що обертаються; знаходитись ближче 15 м від працюючої лісової фрези; перебувати між трактором та причепом; ближче за 20 м від агрегату; сходити та сідати на агрегат під час його руху.

3.6. При роботі двох і більше машин на схилі відстань між ними має бути не менше 60 м, а по горизонталі не менше 30 м. Робота на схилі на одній вертикалі не дозволяється, швидкість руху на схилі та терасі – на першій передачі.

3.7. При підготовці ґрунту терасами не дозволяється: працювати на мокрому та глинистому ґрунті та в дощову погоду; з'їжджати з насипної частини полотна тераси підгорною гусеницею; робити різкі повороти на схилі; зрушувати валуни, каміння, пні за межі тераси; працювати на терасі без її попередньої розмітки, в умовах поганої видимості, у вечірній та нічний час.

3.8. Під час терасування має бути забезпечена безпека під'їздів до терас, переїзд з тераси на терасу та розворотні майданчики. При цьому ширина полотна переїздів повинна забезпечувати безпечну відстань не менше ніж 1 м від гусениці до брівки насипу укосу полотна переїзду.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. Припинити роботу при швидкості вітру понад 11 м/сек., у грозу, в період злив, у снігопад і при густому тумані (видимість менше 50 м).

4.2. Під час грози призупинити роботу, зайняти безпечне місце в приміщенні, на галявині, ділянці листяного молодняка, між деревами, що ростуть на відстані 20 м один від одного, в горах та горбистій місцевості ближче до середини схилу, по можливості розташуватися на ізолюючому матеріалі (сухий хмиз), мох, береста), видалити від себе металеві предмети, механізми.

Забороняється під час грози: перебувати в русі, на вершині гори, пагорба, узліссі; зупинятися біля струмків, річок, озер; ховатися під окремими деревами, скелями, камінням, притулятися до них; стояти біля та під ЛЕП, біля тріангуляційних знаків, інших вишок та знаків, знаходитись ближче 10 м від машин та механізмів.

4.3. При загорянні лісу вжити заходів до гасіння пожежі власними силами, за можливості дати інформацію в лісгосп, лісництво чи іншу організацію, підприємство чи населенню. При неможливості загасити пожежу та загрозу для життя - вжити заходів особистої безпеки та залишити місце займання.

Аналогічним чином вчинити за будь-якої іншої небезпеки (екологічної, стихійного лиха, радіаційної, хімічної небезпеки), що загрожує життю людей.

4.4. У разі нещасного випадку надати потерпілому долікарську допомогу, при необхідності вжити заходів для доставки його до медичного закладу, про те, що сталося повідомити адміністрацію, по можливості зберегти обставини випадку.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

5.1. Очистити, упорядкувати інструмент, обладнання, механізми, помістити їх на зберігання у відведені місця.

5.2. Зняти обмундирування, спецодяг та взуття, очистити та звільнити їх від пилу, помістити на зберігання.

5.3. Переконатися у відсутності енцефалітного кліща, за наявності видалити.

5.4. Виконати гігієнічні процедури, під час роботи у зоні радіаційного забруднення виконати запропоновані процедури.

5.5. Про всі зауваження щодо роботи повідомити посадову особу та занести зауваження до журналу адміністративно-громадського контролю з охорони праці.

5.6. Загасити багаття і присипати їх ґрунтом.

Інженер з охорони праці

КОСОВ С.Г.